

overgang tot Israel, toch eerst ten volle door, toen het Proselytisme van achteren slechts de eerste stap bleek te zijn om den gewzen Heiden alnu uit Israel ook tot den Messias over te leiden, en alzoo in de Kerk van Christus de hooge plaats te doen vinden, die in de Synagoge wel als geprofeteerd, maar toch nog geenszins bereikt was. En eerst toen aldus deze gewzen Heidenen in de schare der geloovigen voor den Messias neder knielden, had zich het schijn-Proselytisme, als eerste schrede, in de volle toebrenging opgelost.

Dr. A. K.

„Laat af van toorn.“

Laat af van toorn, en verlaat de grimmigheid; ontsteek u niet immers niet om kwaad te doen. Psalm XXXVII: 8.

De indruk, die zich zoo vaak opdringt, alsof alle toorn uit den Boze zijn zou, kan niet ernstig genoeg worden weerstaan. In die voorstelling toch spreekt zich niet anders uit, dan een geheel onware roetsappigheid, die straks, als het eigenbelang schade lijdt, of de eigen eer geknakt wordt, aanstonds vlak in haar tegendeel omslaat. Vooral in den bange oorlog, die deze vier jaren laag alle natien gekweld heeft, sprak zich dit zoo overdadig uit. Telkens en van allen kant werd op vrede, op toen en vergevingsgezindheid aangedrongen, en als dan ten slotte zou worden toegetast, bleek er niets dan bitterheid in de algemeene stemming te heerschen, en was er van een verzoening die de geesten saam kon binden, van verre geen sprake. Wat ook nu weer de geesten beheerscht, is een geprikkeltheid, die op niet anders dan op eigen eer en winste bedacht is, en van een geest der verzoening is anders dan in schijn en bij name geen sprake.

Het is en blijft van allen kant een steeds hebbzuchtig aandringen op eigen winste en voordeel. En als 't er dan op aankomt, om dien nieuwen toestand vast te leggen, dan hoort men van allen kant eerst wel niet anders dan 't gefluister van vrede en volkerenliefe, maar zodra men van den schijn in 't woord tot de uitvoering van zijn denkbeelden en daden wil komen, blijkt een ieder niet anders dan op eigen voordeel bedacht te zijn, en uit zich niets dan bitterheid en jaloezie, tenzij men aanstonds zijn winste bezegelen kan en zijn voordeel kan vastleggen. Zoo is het bij de volkeren in hun onderlingen wedijver, zoo is het bij de onderscheiden personen, zodra verlies hen bedreigt, of een gehoopte winst hun dreigt te ongaan. Van alle zijden is men in den meest letterlijken zin op niet anders bedacht, dan om van de onstomigheid die in het wereldleven en het nationale leven beheerscht, ten eigen profijte gebruik te desnoods misbruik te maken. Wat thans uitbrak was letterlijk niet anders dan een wereldstrijd van het meest hebbzuchtig egoïsme, om geheel den toestand van het wereldleven zoo om te zetten en, kon het, in zijn tegendeel te verkeeren, dat men zelf er het hoogste profijt uit kon trekken. Ziet men hierbij nu af van verzet, wijkt men en geeft men toe, zoo blijft het vrede; maar giet dan uit de diepte lagen van 't hart het bedreigde egoïsme op, dan ontziet ten slotte niemand iets, dan waagt men er alles aan om eigen lust en verlangen te bevredigen, en is 't een golving van toorn en bitterheid, die onder de standen, onder de levenskringen, en onder de enkele personen uitgaat.

Nu mag hierbij gelukkigerwijze in één uitzondering geroemd worden. Niet alsof de belijders van den Christus van dit gif onzer eeuw vrij bleven. Laat ons toch oprecht zijn, en 't eerlijk weg belijden, dat, helaas, maar al te vaak ook belijders des Heeren aan deren toorn van de zelfzucht toegeven. Ze doen 't niet zoo openlijk, niet zoo driestweg, maar toch komt 't maar al te dikwijls van achteren uit, hoe bij de bewegingen van sociale aard die op eigen voordeel doelen, niet weinigen ook uit hun kring met uitglijden, die toch aan 's Heeren nachtmale den vrede zochten. Ook bij velen van hen komt, als 't eigen voordeel te na bedreigd wordt, maar al te vaak en al te spoedig een sociale toorn op, en dan leent men er zich soms o, zoo grif toe, om met de hebbzucht der onheiligen met af te dolen. En als ge dan in stillen kring den toorn beluistert, waarin ook onder Christenen soms over de sociale belangen gesproken wordt, dan hebt ge u keer op keer te bedroeven over den hebbzuchtigen geest die ook in Christelijke kringen nog achterbleef. De manier waarop men zich dan uitlaat over den sociale toestand, en over hen die dien toestand beheerschen, is dan vaak ook onder Christenen zoo bitter en zoo in toorn lucht zoekend, dat van alle heiliger neiging afstand schijnt gedaan te zijn, en het voorbeeld van den wereldling den Christenen in zijn verbittering medtrekt. Van liefde en toewijding is er dan geen sprake meer, 't is dan al op eigen voordeel en eigen machtsvertoon